

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	Metamorfózy zámku
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_20_20
Pořadí DUMu v sadě	20
Vedoucí skupiny/sady	Mgr. Jana Sedláčková
Datum vytvoření	15.6.2013
Jméno autora	Mgr. Jana Janečková
e-mailový kontakt na autora	janeckova@gymjev.cz
Ročník studia	2. ročník
Předmět nebo tematická oblast	Estetická výchova – výtvarná výchova
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	Pracovní list seznamuje s architektonickou památkou - zámekem ve Velkých Opatovicích; práce s listem navazuje na prohlídku zámku; na závěr proběhne performance, během níž je pořízen videozáznam. Inovace: mezipředmětové vztahy (geografie, dějepis), využití ICT, mediální techniky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metamorfózy zámku

metamorfóza, -y ž (ř) kniž. a odb. změna, proměna: *m. světa*; *Metamorfózy* název díla římského básníka Ovidia; bot. vývojové změny orgánů rostlin během ontogenetického vývoje jedince n. během fylogenetického vývoje rostlin; zool. proměna živočichů v době postembryonálního vývoje přes stadium larvy, popř. kukly, k dospělému jedinci; geol. přeměna složení a struktury minerálů i hornin v hloubce zemské kůry vlivem nových fyzikálněchemických podmínek; **metamorfní, metamorfózní** příd.

Nový akademický slovník cizích slov A-Ž. Vyd. 1. Praha: Academia, 2008, s. 516. ISBN 978-80-200-1415-3.

Zámek ve Velkých Opatovicích nechal postavit na místě skromné gotické tvrze kolem roku 1699 Jiří Markvart z Věžníků. Vybuďoval menší barokní zámek s pěti obytnými místnostmi a nechal odvodnit pozemky kolem zámku a vytvořil park. Dnešní pozdně barokní podobu zámek získal z velké části roku 1757. Jeho původní dispozice nevyhovovala Karlu Ottovi Salm-Neuburgu, dal proto zámek rozšířit severním a východním směrem. Na severu zámek končil čtvercovým sálem, na východě salou terrenou. Ta byla otevřena do zahrady pilířovou arkádou. Půdorys zámku potom měl tvar písmene T. Salm-Neuburgové také k přestavbě využili dvůr, kterým se do zámku jezdilo. Zámecký park byl rozšířen do dnešní podoby a vyzdoben sochami. K dalším stavebním úpravám došlo v polovině 19. stol., kdy hrabata z Herbersteinu doplnila střídmy vzhled zámku o dlouhé severní křídlo a volně stojící stavení; uzavřeli tak prostor, čímž vzniklo velké vnitřní nádvoří. Zámek tak dostal empírový vzhled. Další potomci Herbersteinů v letech 1908 - 1911 a 1914 - 1917 provedli pseudobarokní úpravy – nechali vybudovat malý bohatě tvarovaný a zdobený přístavek na západní straně zámku. Vznikla také zahradní lodžie a vstupní vrátnice. Ve 20. století proběhlo ještě několik stavebních úprav, zámek má však dodnes z větší části podobu, kterou mu vtiskli poslední šlechtičtí majitelé. Jedinou důležitou událostí, která způsobila změnu vzhledu stavby, byl požár roku 1973, při němž shořela velká část jižního křídla. Na jejím místě byla realizována moderní dostavba.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

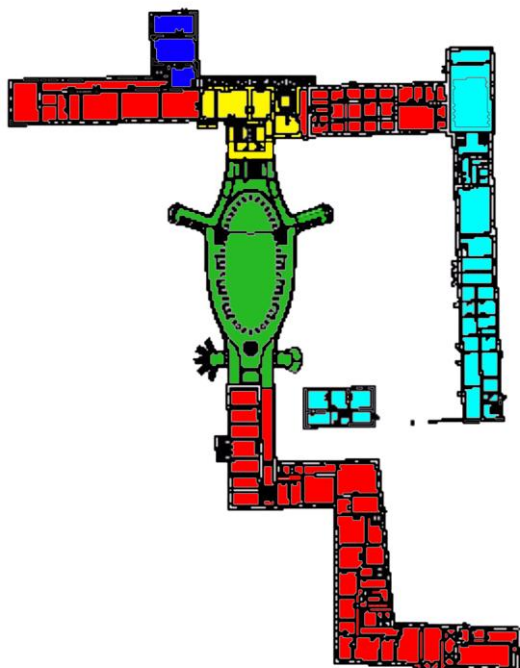

1

2

Půdorys zámku

Každá z částí zámku je něčím zvláštní – ať už je to doba vzniku, historie, nebo osoby, které ji nechaly postavit. Svým vzhledem o sobě mnohé prozrazují, záleží jenom na každém z nás, jestli jsme ochotni naslouchat a přemýšlet o tom, jaké poselství se v nich skrývá.

Každá barva na půdorysu označuje tu část zámku, kterou vybudovali majitelé v určitém období.

¹ Autor: [Isolda11](#), licence Creative Commons, BY-SA,

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Velk%C3%A9_Opatovice-z%C3%A1mek.JPG, licence CC

² Autor: [Lasy](#), licence Creative Commons, BY-SA,

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zamek_%28Velke_Opatovice%29_2.JPG, licence CC

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Žlutá – nejstarší dochovaná část, kterou nechala postavit Johana Felicita Věžníková po smrti svého manžela (kolem roku 1699). Stavba se ale časem měnila.

Červená – tyto části zámku nechal vybudovat roku 1757 Otto Salm-Neuburg (jeho znak je umístěn nad vjezdem do zámku). Salmové tak rozšířili původní stavbu, která je označena žlutě. Zvětšili také park do dnešní podoby, který byl navíc vyzdoben sochami. Salmové byli významným rodem a byli pány na mnoha panstvích (také v Jaroměřicích).

Světle modrá – všechny tyto části byly vybudovány v polovině 19. století za hrabat z Herbersteinu.

Tmavě modrá – tyto části vybudovali Herbersteinové na počátku 20. století, jen několik let před 1. světovou válkou. Herbersteinové také upravili podkrovní místnosti – na celém zámku postavili mansardové střechy a vybudovali spoustu podkrovních světnic. Vrátnice u zámku pochází také z této doby.

Zelená – moderní dostavba – má tvar chrámové lodi (dokončena v roce 2007), tato původní část zámku shořela roku 1973.

Úkol:

Vyberte si určitou část zámku (barevné označení) a představte si, že se vaše stavba promění v osobu. Máte za úkol dát této osobě vzhled – vytvořit jí šaty, tvář, doplňky a vybavit ji chováním a pohyby. Jednoduše řečeno, předvedete osobu v kostýmu, nalíčenou, nacvičíte kratičké představení, kde se ukáže, jaké má vaše osoba pohyby, chování a jak vypadá.

Zamyslete se nad těmito otázkami, pomohou vám při hledání vaší osoby.

VZHLED – kdyby se vaše stavba stala člověkem,...

- ... byla by muž nebo žena?
- ... byla by stará nebo mladá?
- ... byla by štíhlá nebo plných tvarů?
- ... byla by elegantní?
- ... byla by upravená?
- ... měla by obyčejné oblečení?
- ... měla by hodně ozdob?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- ... jak by byla nalíčená – výrazně nebo decentně?
- ... jaký by měla účes?
- ... byla by přitažlivá?
- ... vypadala by na svůj věk?

CHARAKTER – kdyby se vaše stavba stala člověkem,...

- ... byla by společenská?
- ... byla by výrazná osobnost mezi ostatními?
- ... byla by obyčejná?
- ... byla by extravagantní?
- ... byla by rozmarná?
- ... byla by vkusná?
- ... měla by ráda přírodu?
- ... upozorňovala by na sebe?

Jméno osoby:

Stručný popis:

.....
.....
.....
.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Seznam literatury a pramenů

ABC kulturních památek Československa. Vyd. 1. Praha: Panorama, 1985, 678 s.

Nový akademický slovník cizích slov A-Ž. Vyd. 1. Praha: Academia, 2008, 879 s. ISBN 978-80-200-1415-3.

2. Obrázky

Autor: [Isolda11](#), licence Creative Commons, BY-SA,

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Velk%C3%A9_Opatovice-z%C3%A1mek.JPG,

licence CC, (cit. 14-06-2013)

Autor: [Lasy](#), licence Creative Commons, BY-SA,

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zamek_%28Velke_Opatovice%29_2.JPG, licence CC,

(cit. 14-06-2013)

Obrázek, u něhož není uveden odkaz a licence, je vlastním obrázkem autora, je vytvořen v programu Adobe Photoshop 7.0, (cit. 14-06-2013)

3.

Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv využití podléhá autorskému právu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).